

ΑΘΗΝΑ: 7.11.2024

ΑΠ: 110

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ
ΙΔΙΑΙΤΕΡΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

ΠΡΟΣ: Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Υπόψη: κας Α.Κεχαγιόγλου

Ταχ. Δ/ση: Φραγκούδη 11 & Α. Πάντου
101 63 ΚΑΛΛΙΘΕΑ
Τηλ: 210-9098900-3
Email: ggtt@mindigital.gr

Θέμα: Η υπ' αρ. 644/04.11.2024 ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου με θέμα «Αναγκαία η λήψη μέτρων για τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από παιδιά και εφήβους»

Σε απάντηση της εν θέματι ερώτησης παραθέτουμε τις απόψεις μας:

Το διαδίκτυο είναι ένα χρήσιμο εργαλείο το οποίο έχει γίνει μέρος της καθημερινότητας όλων των πολιτών, ιδιαίτερα των νέων, αφού τους προσφέρει μεταξύ άλλων και πολλά εκπαιδευτικά και κοινωνικά οφέλη. Όμως, όπως πολλά εργαλεία και τεχνολογίες, έτσι και το διαδίκτυο έχει δυνητικά και αρνητικές πλευρές ιδιαίτερα στους ανηλίκους, αφού η ευρεία διάδοση και χωρίς όρια χρήση του έχει συνδεθεί με πολλά προβλήματα υγείας, συμπεριφορές βίας, μοναξιάς και εθισμού. Ο εθισμός των παιδιών στο διαδίκτυο, περιλαμβάνει τον εθισμό στη χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης και διαδικτυακών ηλεκτρονικών παιχνιδιών, ενώ χαρακτηρίζεται από την υπερβολική και παθολογική χρήση του, με απώτερη εξέλιξη την καθολική αιχμαλώτιση της προσοχής των παιδιών εις βάρος της ευημερίας και ψυχικής τους υγείας.

Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ως καθ' ύλην αρμόδιο για τον σχεδιασμό και υλοποίηση του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας, έχει θέσει την προστασία των παιδιών στο επίκεντρο του σχεδιασμού των ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών. Σήμερα, ο ψηφιακός κόσμος και η πλοήγηση σε αυτόν εμπλέκει θέματα ιδιωτικότητας και θέματα που σχετίζονται με την ασφάλεια των ανηλίκων στο διαδίκτυο.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο ότι τα δικαιώματα του παιδιού ισχύουν τόσο στον φυσικό όσο και στον ψηφιακό κόσμο, όπως υπογραμμίζεται και στο Ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού στο Ψηφιακό Περιβάλλον, το οποίο θεσμοθέτησε το Γενικό Σχόλιο 25.

Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενσωμάτωσε άμεσα τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό για τις Ψηφιακές Υπηρεσίες (Digital Services Act - DSA), που απαιτεί από τις διαδικτυακές πλατφόρμες να διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο απορρήτου και ασφάλειας για τους ανηλίκους, ενώ ταυτόχρονα ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός για την Τεχνητή Νοημοσύνη (AI Act) απαγορεύει τη χρήση εργαλείων AI για την εκμετάλλευση των ανηλίκων.

Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σε συνεργασία με την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ), παρακολουθεί όλες τις εξελίξεις και ιδιαίτερα την εφαρμογή του άρθρου 28 της DSA που αφορά στις κατευθυντήριες γραμμές για την προστασία των ανηλίκων στο διαδίκτυο. Έχει προβεί δε, σε υποβολή προτάσεων που αφορούν στην ενσωμάτωση ισχυρών μηχανισμών που θα εξασφαλίζουν την προστασία των παιδιών από τον εθισμό στο διαδίκτυο, αλλά και επιπρόσθετων υποχρεώσεις που θα ξεκινούν από τον σχεδιασμό των επιγραμμικών διεπαφών. Πρόσφατα (30/9/2024), κατατέθηκαν και οι απόψεις της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές που πρέπει να υπάρξουν σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την προστασία των ανηλίκων (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14352-Protection-of-minors-guidelines/F3496618_en), στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 28 της DSA. Οι απόψεις αυτές αφορούν σε Ευρωπαϊκές αρχές και οδηγίες που θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το διαδικτυακό περιβάλλον είναι ασφαλές και δίκαιο για τους ανηλίκους, ενώ η ψηφιακή τεχνολογία και οι αλγόριθμοι που βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη θα πρέπει να σχεδιάζονται για να αποτρέπουν τον εθισμό των παιδιών στην «οθόνη» και άλλες αρνητικές επιπτώσεις στην ψυχική υγεία των παιδιών. Επιπλέον, η διαδικτυακή τεχνολογία θα πρέπει να περιορίσει τη χρήση δεδομένων και μεταδεδομένων που θα μπορούσαν να βλάψουν τα δικαιώματα των παιδιών, συμπεριλαμβανομένης της αυτόματης δημιουργίας ιδιωτικού προφίλ χρήστη, των συστημάτων ανταμοιβής και της ατελείωτης περιήγησης σε περιεχόμενο.

Η πολιτική της χώρας που αφορά στην αντιμετώπιση του σοβαρού προβλήματος προστασίας των παιδιών μας από τον εθισμό στο διαδίκτυο, έχει επιπλέον υπογραμμιστεί και με την επίσημη δήλωση του Π/Θ στην 79η Σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, όπου εκεί δήλωσε ότι: *«...γινόμαστε μάρτυρες των αρνητικών επιπτώσεων της ψηφιακής τεχνολογίας και των αλγορίθμων που καθοδηγούνται από την τεχνητή νοημοσύνη στην ψυχική υγεία των παιδιών μας και των εφήβων μας. Οι αλγόριθμοι των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ενισχύονται διαρκώς από την τεχνητή νοημοσύνη, ώστε τα παιδιά να παραμένουν προσκολλημένα στο διαδίκτυο για το μέγιστο δυνατό χρονικό διάστημα, μακριά από τον πραγματικό κόσμο του παιχνιδιού χωρίς επίβλεψη. Όλα αυτά με σκοπό το οικονομικό όφελος. Οι εταιρείες τεχνολογίας πρέπει να προσέλθουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων και να δείξουν ότι θα αναλάβουν απτές και μετρήσιμες δράσεις για να προτεραιοποιήσουν την ασφάλεια έναντι των κερδών. Εάν δεν το κάνουν, ρεαλιστικές λύσεις όπως η απαγόρευση των συσκευών στα σχολεία μας -απαγόρευση που η Ελλάδα εφάρμοσε από φέτος- θα συμπληρωθούν από σκληρότερες ρυθμιστικές απαντήσεις.»*

Τέλος, Ομάδα Εργασίας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης εκπονεί την Εθνική Στρατηγική για την προστασία των παιδιών από τον εθισμό στην οθόνη και στο διαδίκτυο, ενώ συντονίζει ενέργειες ανάπτυξης λύσεων για την διαδικτυακή επαλήθευση της ηλικίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ενημερώνει με πληροφοριακό και εκπαιδευτικό υλικό για τις δυνατότητες γονικού ελέγχου σε κινητές συσκευές.

Με εκτίμηση,

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

ΔΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΝΤΖΑΛΟΣ